

סמל בורנשטיין שמואל-אברהם
14296

בן רבקה ואהרון
נולד ב- 1928

התגייס לצה"ל בינואר 1948

שרת בחטיבת גולני (1)

נפל ב- 27.5.1948

בהגנה על הקוצרים בשדות תל עדשים.

בורגשטיין שמואל-אברהם,

בן רבקה לבית מורגנשטרן ואהרן (נכד לאדמו"רי סוכאצ'וב וסוקולוב שבפולין), נולד ביום ד' באדר תרפ"ח (25.2.1928) בעיר סוקולוב, פולין ועלה לארץ בשנת תרצ"ד. סיים את בית-הספר "ביל"ו" והגימנסיה "השכלה" בתל-אביב. עבד בתעשיית אריגים, השתלם בעבודתו, הגיע לדרגת טכנאי-טקסטיל ואמר לצאת ללמוד את המקצוע בבית-ספר גבוה בארצות-הברית, בפקולטה לטכנולוגיה של הטקסטיל באוניברסיטה בפילדלפיה. היה חבר בגדנ"ע ואחר-כך ב"הגנה" מגיל 14. בגלל מחלות ממושכות הפסיק פעמיים את לימודיו ופעילותו ב"הגנה" אך בכוח כשרונותיו ומסירותו השלים במהרה מה שהחסיר בימי מחלתו. הוא הצליח בלימודיו וקנה בקיאות רבה בספרות העברית והכללית. היה בעל ידיעה מרובה במוסיקה ובספרות המוסיקה, בעל השקפות אופטימיות ואמונה בטוב שבחיים. שמואל-אברהם היה אמור לצאת להשתלמות בארה"ב בשנת 1947, אך עם החמרת המצב המדיני לא רצה לעזוב את הארץ, בטענה כי "עניין הכלל קודם לעניין הפרט".

בשעת החלטת האו"ם על החלוקה שכב בבית-חולים כשהוא חולה במחלה קשה, וכשיצא משם והגיע תורו להתייצב לגיוס, בינואר 1948, העלים מהרופאים את שרידי מחלתו וחולשתו ויצא לשירות מלא בחטיבת "גולני". הוא סיים קורס לסמלים ועסק בהדרכת טירונים. שמואל-אברהם הפסיק את קשרי חברותו עם ידידים-מנוער בגלל השתלטותם משירות קרבי. לאחר שהפסיק לעסוק בהדרכה, מונה לתפקיד מפקד-כיתה והשתתף בקרבות משמר-העמק. הוא דחה הצעה לשירות עורפי במטה ובחר להיות עם אנשיו בשורה הקדמית. בל"ג בעומר, י"ח באייר תש"ח (27.5.1948) בהגנה על הקוצרים בשדות תל-עדשים, נפל בקרב עם כנופיה. שמואל-אברהם הובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות העבאי בנחלת-יצחק.

הנוף האנושי של החטיבה

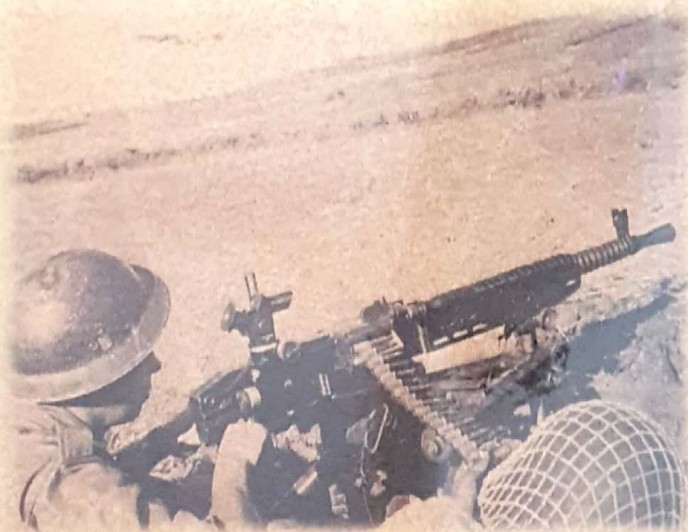
הנוף האנושי של חטיבת גולני במלחמת העצמאות היה מגוון ורב-פנים. הוא מאפיין את "דור תש"ח" בארץ ישראל של אותם הימים. מייסדי החטיבה, ראשוני לוחמיה ומפקדיה, היו אנשי ההתיישבות, עובדי אדמה מן המושבה, המושב והקיבוץ של מרחבי הגליל והעמקים, ובתוכם שומרי מסורת לא מעטים. אליהם נוספו במרוצת חודשי לחימה ארוכים בני עיר רבים ואף עולים חדשים אנשי גח"ל ומח"ל. ראוי לציין, כי בימי תש"ח היו בחטיבת גולני בחורות רבות, אשר שירתו בכל היחידות בתפקידים שונים, ורבות מהן פעלו כקשריות או חובשות קרביות. כבר במלחמת העצמאות היתה חטיבת גולני כור היתוך לילדי הארץ ולבני העליות השונות.

בסיכום המבוא שכתב נחום גולן לספר "אילן ושלח" נאמר: "...צמחנו בנוף הגלילי ובמישורי העמקים, ובמרחבי הנגב הרחבנו אופקים התבגרנו. ההתיישבות בעמקים והגליל היא שנתנה לחטיבה את צביונה וחותמה המיוחד, וממנה ספגה את ערכיה, כי על כן היתה החטיבה כפרית ונאמנה לערכים שינקה בגושי התיישבות אלו. ציינו אותה תכונותיו של עובד האדמה ויושב הכפר: עקשנות, צמידות למשימה,

אימונים ומסדרים

בשנת 1948

תמונות ממהלך חייו

הוועד הבינלאומי של הצלב האדום

תל אביב, 11.6.48

COMITÉ INTERNATIONAL
DE LA
CROIX-ROUGE

לכבוד
מר אהרון ישראל בורנשטיין
רח"י הנביאים 26
תל אביב

א.נ.א.
שליח מיוחד של הצלב האדום יצא לארצות האויב כדי לברר את
ענין הנעדרים שלנו ובשוכו בוכל להודיען פרטים על בנך שמואל.

בכבוד רב

ח.ר.

נולני - זעירא
קצין לענייני דת
ג. שד. 16

15 יוני 1948

לכבוד
א. בורנשטיין
תל-אביב.

בתשובה למכתבו מיום 6.6.1948 הננו להודיעו את הפרטים הבאים,
שנמסרו לנו ע"י מפקד פלוגת חי"ש.

- א) בנך שמואל הי"ד היה מפקד בפטרול שיצא להבטיח את הקוצרים
בשדות. החוליה הותקפה משלשה צדדים, ולא הייתה כל אפשרות
לקחת את הגופה לבסיס. הפטרולים שיצאו לחפש את הגופה,
הותקפו אף הם.
- ב) ימים מספר אחרי המקרה נתקשר רומא נוצרי מנצרת עם מפקדת הפלוגה,
והודיעו כי הגופה נקברה בנזכרותו בנצרת. מיד החל משא ומתן
בדבר העברת הגופה, שנפסק בגלל הירירות בסביבה.
- ג) עתה, עם התחלת ההפוגה, יעשה השירות הרומאי שלנו מאמצים לאידושן
של המשא ומתן ולפיומו החיוני. נודיעך מיד על תוצאות
פעולתנו.

ח.ר. הקצין לענייני דת.
חיים פילאוי

התורה, שבת, ויום טוב, ויום ראשון

[illegible]

ਮੁਕਤੀ, ੭

13th Jan

לאדם ביחוד רב

לה

זואל צא.א.
ג.ל.ס. 44

ה"ס

א' ב' ג' ד' ה' ו' ז' ח' ט' י'
א' ב' ג' ד' ה' ו' ז' ח' ט' י'

המשלח המכתבין הנכבדים
המשלח כי המאמץ שרצה וז' כ'
המשלח אולם משם כ' אולם א'
המשלח בק' למשל ה' ו' א' ו' א' א'
אם. ה' א' א' א' א' א' א' א' א'
המשלח א' א' א' א' א' א' א' א'
א' א' א' א' א' א' א' א' א'
המשלח ה'.

המשלח א' א' א' א' א' א' א' א'
המשלח כ' א' א' א' א' א' א' א'
המשלח א' א' א' א' א' א' א' א'

המשלח כ'
המשלח א' א' א' א' א' א' א' א'
המשלח א' א' א' א' א' א' א' א'

הנה וזהו המעשה. הנה וזהו המעשה, שמה
הנה? - מה זה ענין, אולי זה ענין
הנה וזהו המעשה, שמה וזהו המעשה, שמה
הנה וזהו המעשה, שמה וזהו המעשה, שמה
הנה וזהו המעשה, שמה וזהו המעשה, שמה
הנה וזהו המעשה, שמה וזהו המעשה, שמה

הנה וזהו המעשה, שמה וזהו המעשה, שמה
הנה וזהו המעשה, שמה וזהו המעשה, שמה
הנה וזהו המעשה, שמה וזהו המעשה, שמה
הנה וזהו המעשה, שמה וזהו המעשה, שמה
הנה וזהו המעשה, שמה וזהו המעשה, שמה
הנה וזהו המעשה, שמה וזהו המעשה, שמה

הנה וזהו המעשה, שמה וזהו המעשה, שמה
הנה וזהו המעשה, שמה וזהו המעשה, שמה
הנה וזהו המעשה, שמה וזהו המעשה, שמה
הנה וזהו המעשה, שמה וזהו המעשה, שמה
הנה וזהו המעשה, שמה וזהו המעשה, שמה
הנה וזהו המעשה, שמה וזהו המעשה, שמה

הנה וזהו המעשה, שמה וזהו המעשה, שמה
הנה וזהו המעשה, שמה וזהו המעשה, שמה
הנה וזהו המעשה, שמה וזהו המעשה, שמה
הנה וזהו המעשה, שמה וזהו המעשה, שמה
הנה וזהו המעשה, שמה וזהו המעשה, שמה
הנה וזהו המעשה, שמה וזהו המעשה, שמה

2/200 1/2/21
1/2/21 1/2/21
1/2/21

146277 146277

Tula Gpe Fth, ¹⁸⁹¹ "Eno. de Faine
 . 27/10/1911

ישראל יחידה אחת. 4/1/37
ד"ר יחידה אחת.

after you

[Handwritten signature]

שמדאל בורנשטיין ז"ל

CABLE & WIRELESS LTD (INCORPORATED IN ENGLAND)			ISSUING OFFICE
VIA IMPERIAL			
The first line of this Telegram contains the following particulars in the order named: Prefix Letters and Number of Message, Office of Origin, Number of Words, Date, Time handed in and Official Instructions—if any.			
CIRCUIT	CLERK'S NAME	TIME RECEIVED	
YXV256/WSH121 NEWYORK 21 15 1702			
LC BORNSTEIN MORIAH 11 TELAVIV			
ZUAZATI LEYEDYAH HAMADHIMAH LMDT GYBORIM			
SHEL SHMULI HANECHMAD EIN TACHNUNIM BEE I			
HIZKU VEIMCU YTCHER BEYAGON GREENBERG			
256/WSH121 LC 11			

תל אביב

(1)

ספר

נאות הדשא

חלק א'

אמרות טהורות מאת כ"ק מרן אדמו"ר
שר התורה ויראת ה' טהורה, כקש"ת
מהר"ר אברהם זצוקלה"ה מסוכצ'וב
בעמח"ס "אגלי סל" ושו"ת "אבני נזר"

בן הרב הגאון מהר"ר זאב נחום זצוקלה"ה
אבד"ק ביאלא, מח"ס "אגודת אוזב"

חתנו ותלמידו של הגאון הקדוש איש אלקים
מלאך ה' צבאות נורא מאד מרן אדמו"ר כקש"ת
מהר"ר מנחם מנדל זצוקלה"ה מקוצק

הדברים נאספו מכמה כתבי יד של תלמידיו,
אשר הועתקו מכתבים שרשם המחבר בעצם כתי"ק.

לוקטו ונערכו
בתוספת הערות וציון מקורות
בידי
אהרן ישראל בורנשטיין
נכד המחבר

תל אביב
תשל"ד

ציון לנפש יקרה

לזכר נשמת נכד המחברים הק' נושא שמם

סמל שמואל אברהם הי"ד בורנשטיין

בנם בכורם שד'

אהרן ישראל, בן הנה"ק אדמו"ר מוה"ר שמואל מסוכצ'וב זצוקלה"ה
רבקה, בת הנה"ק אדמו"ר מוה"ר יצחק וליג מקוצק זצוקלה"ה אבד"ק סוקלוב

שנפו חלל כהגנת ארצנו הקדושה מיד צד
בשנת העשרים לחייו ביום י"ח אייר תש"ח.

ת. נ. צ. ב. ה.

הובא למנוחת עולמים בחלקה הצבאית בבית"ח בנחלת יצחק
ביום כ"ב תמוז, תש"ח, אחרי שחרור הגליל.

יהי זכר עקידתו ומסירות נפשו תמיד לפני שוכן מרומים,
לרחם על עמנו, וישלח לנו את גואל הצדק במהרה בימינו.

לזכרו...

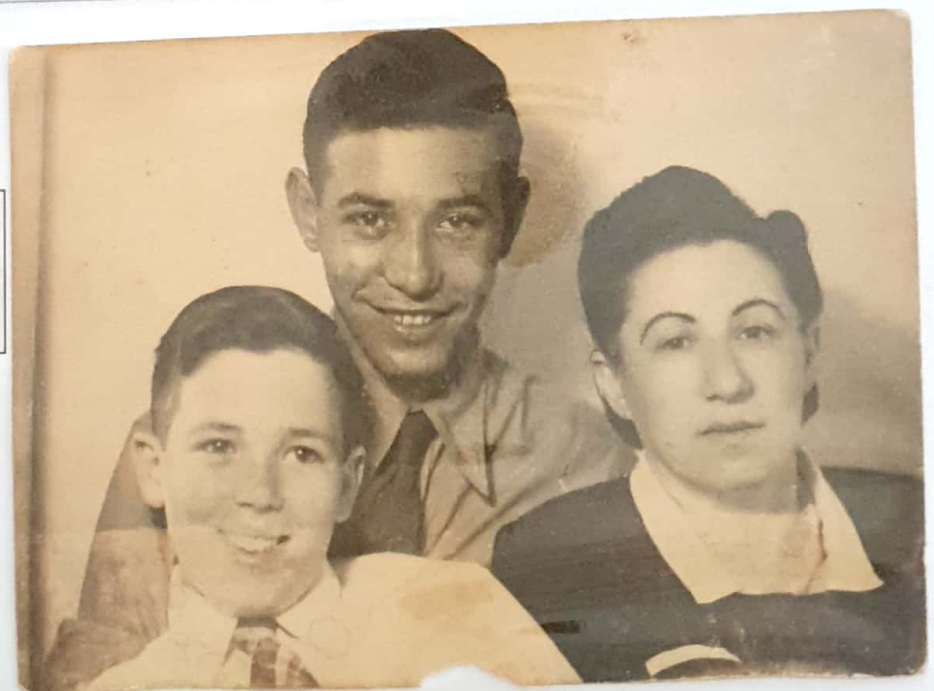
אין אייניקל פון באריחמסע רביים
געמאלען

אויב די אטאליע רביים און זייער
רע חסידים האבען שטארק געוואונדערט
דערמיט, וואס זיי האבען נישט פאר-
שטאנען, די בארייטונג פון ארץ ישראל
פאר אונזער נאציאנאלען ליום, האבען
א פער פון די אייניקלעך אויסגעקויפט
די זינד פון אייערע ווילעס מיט זייער
אייגען בלוט, אונדערטער און טויזענט
טער טינדער פון פרושע חסידישע פריי-
דלע קעמפן יעצט אין די רייזען פון
רע אירישער ארמיי און זיי קעמפן
מיט א חסידישען ברען און העלדיש-
קייט און פיל פון די האבען שוין בא-
צאחלט מיט זייערע לעבענס.
איינער פון זיי איז שמואל פארני-
שטיין, אן אייניקל פון דעם פאכא-
טיטעווער רבי (פאטער'ס צו) און פון
פאטער'ס רבי (פאטער'ס צו), ער
צוואנציג יארה אלט, איז געווארען אן
אפיצער אין דער אירישער ארמיי, און
ער איז געמאלען ווי אן עכטער העלד.
זיינע עלטערע וואוינען שוין אין
ארץ ישראל העכער 15 יארה און
זייער זון, שמואל, איז געווען נישט
בלויז דער שטארק פון זיינע עלטערע,
נאר ער איז אויך געווען באליבט ביי
אלע, וואס האבען איהם געשעט, עס
איז געווען וואס ליב צו האבען א
שטענדיג, הויכע געשטאלט, א נאכעלער
באראקסער און דערצו נאך אויסגערע-
וועלנדיג באנאכט, די ארמיי האט
איהם נישט גערופען און דען-
וואלט וועלען, וואלט ער רוחני געקענט
בלייבען אין דער היים, אבער שמואל
האט נישט געקענט בלייבען, אין דער
היים, בשעת די בעסטע יונגעס און
אויך דער שלאכטפולער און זיין איד-
ענע פרושע מאמע האט אסאך געוואנט
צו איהר טועטער: "איך וויל, אז
שמואל ליידיט, און עס ציהט איהם צום
פראנט, אוראי וואלט איך וועלען, אז
ער וואלט בלייבען אין דער היים, אבער
דען איד, וואלט זיין איד, זיין פלאץ,
וואלט איד געטאן דאס זעלבע וואס ער
וואלט — פרייוויליג איינגענומען אין
דער ארמיי, און שמואל האט
אסאך ארויסגעפיהלט, וואס זיין מו-
בער דענקט און ער איז אריין אין דער
ארמיי, טינעל אוואנסירט צו דער
סדרה פון אן אפיצער און שטעל בא-
צאחלט מיט זיין לעבען.
זייערע אפיצער אין דער אירישער
ארמיי האט א סך משהר שאנסען גע-
הער'עט צו ווערען, איידער א צווייטער
פאלדאט, דען די אפיצערען געהען
שטענדיג פאראויס, די ערשטע צו דער
אמאקע, די ערשטע אין פויער, און
אזוי אין עס אויך געווען מיט דעם
יונגען אפיצער שמואל קארנשטיין, ער
איז געמאנען אין דער שפיץ פון א
פאטער'ס, וועלכע האבען בארארמט
פאכען אן אויסשפירונג און דער אומ-
געבונג פון גארה-פאכען, די אראבער
האבען זיי באמערקט און עס איז גע-
ווען א געמאכער, אז די נאנצע אירישע
פאטער'ס, וואלט ארויסגענומען דען
רען, שמואל האט באפוילען, אז די
פאלדאטען וואלטן אפטרעטען און בדי-
אויסצוהאלטען די אראבער ביי דער
זענער פון דער אירישער פאטער'ס
אין פארשוואונדען, די אראבער האט
בען איהם גענומען (געפאנגען), ער איז
געווען פארוואונדעט און די אראבישע
רוצחים האבען איהם "דערווייזט",
ווען די אירע האבען שפעטער געזג-
זען געזען, האט מען שמואל'ס פער-
פער געבראכט צו מדר ישראל אין תל-
אביב, עס איז געווען א גרויסע לוייה
מיט ריהרענדיג העכערע און שמואל'ס
פאטער האט אויך דער לוייה געוואנט,
אז ווען ער וואלט האבען נאך א דער-
וואלטענעם וואו, וואלט ער איהם גע-
שיקט אין דער ארמיי.

אין אייניקל פון באריחמסע רביים
געמאלען

מכתבים לזכרו

לשמואל,
 לב בעומר חש"ט. ביום חשנה.
 כבר חלפה שנה מיום שהגיעתי הבשורה
 האיומה, שמואל בן איננו - וחמיד לגור עיני מרחמת
 "מוחך האצילה וחיקרה לי מכל יקר, כאלו זה עכשיו יצאת
 מן הבית. עורני חשה את נשיקתך האחרונה ולחיצת ירך
 באמרך "אמא, יהיה טוב ונוכל לכל חנוכיים".
 אמנם הקוץ נתגשמה, קמה מדינת ישראל, שלמענה הקדשת
 את כל שעוהיך הספירות ואת חייך הצעירים, אבל לבי,
 לב אם, פצוע כואב שאינך נחנה ורואה את כל זה.
 עשרים שנה טפלי בך והתמסרתי לך בכל כוחותי וחיי.
 ובכל השנים האלה כמעט ולא עזבתך, כמה סבל עבר עלי
 עד שגידלתי אותך וחוצאתיך מהרבה מחלות קשות, ובשנתגש
 מאוויי וראיתי אותך בין חבנים אטולים, לוחם אמיז, בן
 נאמן לעמך וארצך ומסור לחורייך, - נמסק מחיל חייך, ובלבי
 נשאר הלל ריק, פצע שלא יגליד לעולם.
 שמואל, בןי וחברי, בלבי תחיה תמיד ולמען זכרך אני
 ממשיכה, בשכבי בלילה ובקומי בבוקר, דובבות שפתי שלום
 לנשמתך ובוזה אני מקיימת את הקשר ביננו, שהיה כה הדוק
 עשרים שנה.
 מי כמוני יודע את להט נפשך ונכונותך לכל קרבן
 בעד המולדת, ומי יתן שתתבסס מדינת ישראל על יסודות
 הישר והצדק שלמענם לחמת וחקדשת את עשרים שנות חייך
 הצעירים, ותחי זאת נחמתי.
 אמך

פסח תשי"ח בביקורו האחרון
 בבית.

עם אימו ואחיו

מכתבים לזכור

המחבר, ב"ר אברהם חיים
ת"ש 1948

ל
מכתב
ל
מכתב

לכבוד
מכתב 1948

ה. ב.

קבלתי מכתב ממספר מלונת ח"ש במסגרת יזרעאל, מיום שם למשי
ש. ז., כל חרש מוריעני באזור כי בצי, הספל סטראל מוריעני, בסל בקרה
שתחללל בהרי-בצרת בליג פשוט, 27 למשי ש. ז.

מכיון שהמכתב אינו ספרט באיזה מסיבות בסל בצי - אמיר-
תורת אחיית לכ" אם תראילו לתוריעני את המסיבות ואורות רבציו האחרוני
של בצי, מ-יך.

בגלל אהבה מרשימת ספורטאים, הגיעה לאבני שמונת מונות אורות
במילה בצי-מסעתי, כי במסע בקרב ע"י חל-עדיש, בחינתו במסרול הכשאת
ובשאר בטקס אחר מסיבות אביו-תחיליט; שמעתי כי אבני תאלב-תאדם קבלו
את הגומת וקבורה בבצרת; ושמעתי כי הגומת לא במאמת במחשבים שבער.

אבקשכם בכל לשון של בקשה לחקור בכל אחר טן הכיורגים האפשרי
ובא לתוריעני אורות רבצי בצי האחרונים וגורלו לאחר במילתו. עלי לצי
כי הבני טעונין טאר-טאר בתעבורה גומתו לתל-אביב.

הריני מקרה כי תעריכו את מידת חרצינות ותחשיבות של כל
המריסם הנ"ל לתוריעם שכולים, ותעזרו להקל טעלייתם את הלך-נפשם תכבד;
אל-בא תפועו, איטור, כל טאטן לגלות את כל הנ"ל.

באכוחי לתשובתכם אריני,

בכבוד רב

מכתב 1948

העתק:

לשרות הרמאי.
לשרות הדאי.